

Hyvinvointilautakunta

 AIKA 12.08.2020 klo 18:00 - 20:08

 PAIKKA Sivistys- ja hyvinvointikeskus, Karlskronabulevardi 8, 07900
 LOVIISA

LÄSNÄ	Karlsson Håkan Lappalainen Kalevi Björkman-Nystén Nina Eriksson Mats Kähärä Erika Nurkkala Kirsi Pekkola Janne Söderholm Li-Lo Stenberg Immo	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen	Väkevän varajäsen
MUUT	Malmivaara Jouni Yrjölä Ville Eriksson Leif Tenhunen Timo Häkkinen Tapani Iivonen Jaana	kh:n edustaja nuorisovalt. ed. kultt. ja v-a toimen pääll. vt. sivistys- ja hyvinvointikesk. johtaja kirjastonjohtaja palvelupäällikkö	läsnä § 77 läsnä § 76
POISSA	Laiho Pasi Rossi Reeta Väkevä Antti Åminne Kasper Kinnunen Kirsi	jäsen jäsen jäsen nuorisovalt. ed. sivistys- ja hyvinvointikesk. johtaja	

 ALLEKIRJOITUKSET Puheenjohtaja Sihteeri

 Håkan Karlsson Leif Eriksson

 KÄSITELLYT ASIAT 73 - 84

 PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Sähköisesti Loviisassa

 Li-Lo Söderholm Janne Pekkola

PÖYTÄKIRJA YLEI-SESTI NÄHTÄVILLÄ Loviisan kaupungin sähköinen ilmoitustaulu 21.8.-12.9.2020

Pöytäkirjanotteen
oikeaksi todistaa

Loviisa

Hyvinvointilautakunta

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§		Sivu
73	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
74	Pöytäkirjantarkistajat	5
75	Esityslistan hyväksyminen	6
76	Itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelma 2018–2021	7
77	Ajankohtaista kirjastossa	11
78	Talouden tasapainottamisohjelman seuraukset kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluille	12
79	Hyvinvointihallihanke	14
80	Avustushakemus - Lofro ry	15
81	Talousarvion seurantaraportti	16
82	Muut asiat	17
83	Viranhaltijapäätökset	18
84	Kokouksen päättäminen	19

Hyvinvointilautakunta

§ 73

12.08.2020

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

HVL § 73

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyvinvointilautakunta

§ 74

12.08.2020

Pöytäkirjantarkistajat

HVL § 74

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Li-Lo Söderholm ja Janne Pekkola.

Hyvinvointilautakunta

§ 75

12.08.2020

Esityslistan hyväksyminen

HVL § 75

Ehdotus: Kokouskutsun mukana jaettu asialista hyväksytään kokouksen esityslistaksi.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus	§ 298	05.11.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 132	21.11.2018
Hyvinvointilautakunta	§ 76	12.08.2020

Itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelma 2018–2021

818/00.01.01/2018

KH § 298

Valmistelija: palvelupäällikkö Jaana Iivonen, puh. 0440 555471

Turvallisuus on laaja kokonaisuus, jossa kansalaisten hyvinvointi, vahva sosiaalinen yhteisöllisyys, taloudellinen vakaus sekä yhteiskunnallinen elinvoimaisuus yhdistyvät. Turvallisuus on oleellinen osa kaikenikäisten ihmisten arjen hyvinvointia ja yhteiskunnan häiriötöntä toimintaa. Terveellinen, turvallinen ja ympäristöarvot huomioon ottava asuinympäristö on hyvän elämän perusta. Tulevaisuuden tavoitteena on yhä tiiviimmin yhdessä toimivat asukkaat, yhdistykset ja järjestöt sekä julkiset ja yksityiset palvelut.

Itäisen Uudenmaan turvallisuustyötä johtaa poliisin, pelastuslaitoksen ja kuntien johto. Nämä tahot ovat nimenneet moniammatillisen turvallisuusyhteistyöryhmän, joka on vastannut myös turvallisuusohjelman laadinnasta. Itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelmalla luodaan raamit alueen kuntalaisten jokapäiväisen turvallisuuden kehittämiseksi ja ylläpidolle sekä asukkaiden osallistamiseen turvallisuustyöhön.

Turvallisuusohjelmassa ovat mukana Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Porvoo, Pukkila ja Sipoo sekä Itä-Uudenmaan poliisi- ja pelastuslaitokset.

Turvallisuusohjelma kattaa Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueen ja osan Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen palvelualueesta. Alue on sekä pinta-alaltaan suuri, että rakenteiltaan hyvin monimuotoinen kaupungeista pienempiin kuntiin, jolloin tarpeet ja tavoitteet ovat erilaisia. Tämän vuoksi ohjelmassa määritellään painopisteet ja tavoitteet sellaiselle tasolle, että kunnat voivat suunnitella yksityiskohdat omaan ympäristöönsä sopiviksi.

Tavoitteena ei ole kattaa kaikkia turvallisuuden osa-alueita, vaan nostaa esille kriittiset, kuntalaisen arjen turvallisuuteen vaikuttavat tekijät ja niihin liittyvät toimenpidesuosituksot.

Turvallisuusohjelman laadinnassa on kuultu alueen asukkaita turvallisuuskyselyn muodossa. Kysely toteutettiin maaliskuussa 2018. Sillä kerättiin ajankohtaista tietoa turvallisuussuunnittelun tueksi ja aktivoitiin kuntalaisia pohtimaan oman arjen turvallisuuskysymyksiä. Turvallisuus nähdään tiiviinä osana

ihmisen ja yhteiskunnan arkea. Siihen voidaan vaikuttaa jokapäiväisten valintojen ja pientenkin panostusten kautta. Hyvä elinympäristö on elämänlaadun kannalta olennainen tekijä.

Nyt valmistunut ohjelma on alueen kolmas yhteinen turvallisuussuunnitelma. Ohjelma perustuu nykytilaan, eikä siinä ole otettu huomioon suunnitteilla olevan Sote- ja maakuntauudistuksen tuomia muutoksia. Edellinen turvallisuusohjelma oli vuosille 2015–2017.

Itä-Uudenmaan turvallisuusohjelmassa on huomioitu valtakunnallisen sisäisen turvallisuuden ”Hyvä elämä – turvallinen arki”, -strategian paikalliset näkökohdat.

Turvallisuusohjelman tavoitteet ovat:

- kuntalaisten turvallisuuden tunteen lisääminen
- turvallisuusongelmien ennaltaehkäisy
- eri toimijoiden yhteistyötä vaativien turvallisuuteen liittyvien ongelmien tunnistaminen
- kuntalaisten aktiivinen osallistaminen turvallisuustyössä
- turvallisuussuunnitelman mukaisten paikallisten toimenpideohjelmien laatiminen kaikissa Itä-Uudenmaan kunnissa.

Turvallisuusohjelma on tehty elämänkaarimallin mukaiseksi. Kohderyhminä ovat lapset ja nuoret, työikäiset ja ikäihmiset. Näiden kohderyhmien lisäksi nostettiin painopisteiksi myös kuntalaisten osallisuus ja vaikuttaminen sekä sosiaalinen media.

Turvallisuusohjelman keskeiset teemat toimenpidesuosituksineen on koottu taulukkoon. Taulukossa näkyvät myös seurannassa käytettävät mittarit.

Jokainen kunta laatii ohjelmakaudelle oman paikallisen toimenpideohjelmansa sen jälkeen kun kyseisen kunnan valtuusto on hyväksynyt ohjelman. Turvallisuusohjelman toimenpiteiden suunnittelu ja toteutumisen seuranta tapahtuu kuntakohtaisten työryhmien ja seudullisen turvallisuustyöryhmän säännöllisesti pidettävissä kokouksissa.

Liite nro 1.

Itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelma 2018–2021

Esittelijä: kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelman 2018–2021. Paikallisen toimenpideohjelman valmistelu annetaan hyvinvointiohjausryhmän ja –työryhmän tehtäväksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

KV § 132

Liite nro 1.
Itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelma 2018–2021

Ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää, että se hyväksyy itäisen Uudenmaan turvallisuusohjelman 2018–2021. Paikallisen toimenpideohjelman valmistelu annetaan hyvinvointiohjausryhmän ja –työryhmän tehtäväksi.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

HVL § 76

Valmistelija: palvelupäällikkö Jaana Iivonen ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö Leif Eriksson.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä ehdottaa hyvinvointilautakunnan ja edelleen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 16.6.2020 päivitettyä toimenpideohjelmaa.

Liite 1:
Turvallisuuden toimenpideohjelma, Loviisan kaupunki
2018-2021, päivitetty 16.6.2020.

Esittelijä: vs. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen.

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteen mukaisen päivitetyn turvallisuuden toimenpideohjelman ja esittää sen edelleen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Jaana Iivonen esitteli toimenpideohjelmaa.

Päätös: Hyvinvointilautakunta hyväksyi liitteen mukaisen päivitetyn turvallisuuden toimenpideohjelman ja esittää sen edelleen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Jaana Iivonen poistui kokouksesta klo 18.33.

Ptk:n tark.

Hyvinvointilautakunta

§ 77

12.08.2020

Ajankohtaista kirjastossa

HVL § 77

Valmistelijat: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö Leif Eriksson puh. 040 568 4138 vs. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen ja kirjastonjohtaja Tapani Häkkinen.

Kirjastonjohtaja Tapani Häkkinen kertoo kokouksessa kirjaston ajankohtaisista asioista ja kirjaston tulevasta tilanteesta.

Esittelijä: vs. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen puh 0440 555 332.

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta merkitsee kokouksessa esitetyn asian tiedokseen.

Käsittely:

Tapani Häkkinen kertoi kirjastojen tilanteesta. Kun kaksi henkilökunnasta on eronnut tehtävistään, eikä ole mahdollista palkata uusia, kirjasto on supistettava pääkirjaston aukioloaikoja.

Päätös: Selonteko merkittiin tiedoksi.

Tapani Häkkinen poistui kokouksesta klo 19.07.

Talouden tasapainottamisohjelman seuraukset kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluille

HVL § 78

Valmistelijat: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö Leif Eriksson ja vs. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen.

Kaupunginvaltuusto on 9.7.2020 (§ 62) hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman. Tasapainottamisohjelman ja yhteistoimintamenettelyn taloudelliseksi tavoitteeksi on asetettu kolmen miljoonan euron kustannussäästöt vuositasolla verrattuna vuoden 2019 tilinpäätöksen kustannustasoon.

Kaupunginhallitus on todennut (§ 182), että tasapainottamisohjelmassa ehdotettu tulos 2,4 miljoonaa euroa ei vastaa pysyville säästöille määrättyä tavoitetta ja edellyttää vielä 20 henkilötyövuoden henkilösäästöjä, jakautuen keskusten välille niiden koon mukaisesti.

Tasapainottamisohjelman esitykset säästökohteiksi esitellään kolmessa kategoriassa:

- A) Palveluverkon supistaminen
- B) Henkilöstövaikutukset ja vähennykset
- C) Palveluiden tuottamisen supistukset ja muut säästöt

Hyvinvointilautakunnan vastuualueen säästöt ovat:

Soittokunta lakkautetaan 1.1.2021. Säästö noin 11.000 euroa.

Vierasateljeen toiminta muutetaan ja kevennetään 1.1.2022.

Säästö noin 10.000 euroa.

Kaupunki tukee Sibeliuspäiviä 6.000 eurolla vuodessa (säästö 20.000 euroa vuodessa) sekä toimistopalveluilla että markkinoinnilla yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Museon aukioloaikoja supistetaan (ei kesätyöntekijöitä eikä opastuksia maanantaisin ja tiistaisin Strömforsin ruukin alueella). Ohjaamon ja etsivän nuorisotyön toimintoja tehostetaan uudelleen organisoimalla (työntekijöiden tehtävien ja toimitilojen yhdistämisiä).

Henkilökunta lomautetaan kahdeksi viikoksi.

Muita kaupungin säästöjä jotka koskettavat hyvinvointipalveluita suoraan tai epäsuorasti ovat:

Matkailupalvelut uudelleenorganisoidaan ja liitetään kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin niin, että asiakaspalvelu hoidetaan

Lovinfossa ja ostopalveluita käytetään jossain määrin.

Työntekijöistä yksi henkilö siirtyy kulttuuritoimeen ja toinen

Lovinfoon.

Vähennetään yksi liikuntapaikkahoitajan tehtävä ja vähennetään vastaavasti ulkokenttien, liikuntapaikkojen ja muiden vastaavien paikkojen määrää ja ylläpitoa.

Ulkoliikuntapaikkojen määrää ja ylläpitoa vähennetään. Keskustan kenttiä ja latuja ei hoideta viikonloppuina pois lukien jäähallia. Jäähallia käyttävien seurojen kanssa keskustellaan ja pyritään löytämään muita säästökeinoja, jotka vastaavat suuruudeltaan niitä säästöjä, joita hallin avaamisen siirtäminen syyskuulta lokakuulle toisi. Keskustan hiihtoladut keskitetään pitkällä aikavälillä urheilupaviljongin alueelle. Keskustan ulkojää tehdään ainoastaan Vanhaan Rantaan. Nurmikenttien hoito ulkoistetaan kokonaan. Vähällä käytöllä olevat nurmikentät ajetaan entistä harvemmin.

Esittely: vs. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen.

Ehdotus: Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Hyvinvointilautakunta kävi keskustelun säästöohjelmasta. Lautakunta katsoo että, säästötoimista tarvitaan pitkäaikainen riskikartoitus.

Päätös: Säästöohjelma merkitään tiedoksi.

Hyvinvointilautakunta	§ 68	10.06.2020
Hyvinvointilautakunta	§ 79	12.08.2020

Hyvinvointihallihanke

HVL § 68

Valmistelijat: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö Leif Eriksson puh 040 568 4138 ja vt. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen puh 0440 555 332.

Vuoden 2020 talousarvion investointiosan mukaan hyvinvointihalli (liikuntahalli, laaja) rakennetaan vuosina 2024 ja 2025 ja hallin kokonaiskustannus on 8 miljoonaa euroa.

Vt. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö kertovat hyvinvointihallihankkeen suunnittelutilanteesta, hankesuunnitelmasta sekä työryhmän ehdotuksesta hyvinvointihallin toteutuksesta.

Esittelijä: vt. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen puh 0440 555 332.

Ehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Hyvinvointilautakunta merkitsi asian tiedoksi.

HVL § 79

Valmistelijat: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö Leif Eriksson ja sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen.

Vs. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja kulttuuri ja vapaa-aikatoimen päällikkö esittelevät hankesuunnitelmaa.

Taustamateriaali:
Hyvinvointihalli, hankesuunnitelma 08.04.2020

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta keskustelee asiasta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Hyvinvointilautakunta

§ 80

12.08.2020

Avustushakemus - Lofro ry

698/02.05.01/2020

HVL § 80

Valmistelijat: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö Leif Eriksson ja vt. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen.

Frisbeegolfseura Lofro ry, joka vastaa Valkon frisbeegolfradasta, anoo sähköpostitse 3.8.2020 avusta radan kunnostukseen ja päivittämiseen. Rata rakennettiin 2012 ja on ollut kovassa käytössä sen jälkeen. Rata katsotaan olevan yksi Etelä-Suomen parhaimmista. Monet ulosheittopaikat ovat kuluneita ja niissä olevat reiät voivat ovat iso loukkaantumisriski pelaajille.

Lofro ry tarvitsee 10-12 uusia tekonurmimattoja, jotka maksavat noin 150 euroa/kappale.

Taustamateriaali:
Avustushakemus - Lofro ry.

Ehdotus: Ehdotus annetaan kokouksessa.

Kokouksessa annettu ehdotus:
Lofro:lle myönnetään yhteensä 2.430 euron avustus.
Hyvinvointilautakunta avustaa Frisbeegolfseuraa 630 eurolla uusien levyjen hankkimiseksi ja 1.800 eurolla heittopaikkojen tekonurmimattoihin.

Päätös: Hyväksyttiin.

Hyvinvointilautakunta

§ 81

12.08.2020

Talousarvion seurantaraportti

HVL § 81

251/02.02.02/2020

HVL §

Valmistelija: kulttuuri- ja vapaa-ajan päällikkö Leif Eriksson
puh 040 568 4138 ja taloussuunnittelija Siv Mårtens
puh. 040 568 5526.

Loviisan kaupungin hallintosäännön 76 §:n mukaan toimielimet
seuraavat toimialueensa talousarvion toteutumista kuukausittain.

Oheismateriaali: Hyvinvointilautakunnan vastualueiden
talousarvion ulkoinen seurantaraportti ajalta 1.1-31.7.2020.

Esittelijä: vs. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo
Tenhunen puh. 0440 555 332.

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta merkitsee seurantaraportin tiedoksi.

Päätös: Seurantaraportti merkittiin tiedoksi.

Hyvinvointilautakunta

§ 82

12.08.2020

Muut asiat

HVL § 82

Valmistelija: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö Leif Eriksson, puh. 040 568 4138. Esittelijä: vs. sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Timo Tenhunen puh 0440 555 332.

Valintatalon vanhan kiinteistön pelialusta siirrettiin viikolla 33 Lovisavikens skolaniin. Valintataloa ei näin olleen enää käytetä liikuntatilana.

Loviisan kaupunki osallistuu itä-uusimaalaiseen kulttuurihankkeeseen.

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta merkitsee kokouksessa esille tulleet muut asiat tiedokseen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Hyvinvointilautakunta

§ 83

12.08.2020

Viranhaltijapäätökset

HVL § 83

Viime lautakunnan kokouksen jälkeen sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö eivät ole tehneet viranhaltijapäätöksiä hyvinvointilautakunnan osalta.

Ehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Hyvinvointilautakunta

§ 84

12.08.2020

Kokouksen päättäminen

HVL § 84

Päätös: Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.08.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

§ 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84

Seuraavista päätöksistä ei voi hakea muutosta valittamalla, koska niistä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus:

§ 80

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

§

Oikaisuvaatimusohjeet

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

§ 80

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on osoitettava:

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Valitusosoitus

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä

Ptk:n tark.

muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen:

Kunnallisvalitus:

§

Valitusaika 30 päivää tiedoksisäännästä.

Valitusviranomaisen:

Helsingin hallinto-oikeus, Ratapihantie 9, PL 120, 00521 Helsinki

Hallintovalitus:

§

Valitusaika 30 päivää tiedoksisäännästä.

Valitusviranomaisen:

Helsingin hallinto-oikeus, Ratapihantie 9, PL 120, 00521 Helsinki

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi, asuinpaikka, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinpaikka, postiosoite ja puhelinnumero.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimustensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.